Mehatronski Aktuatorji

Primož Podržaj

Fakulteta za strojništvo, Univerze v Ljubljani

24. februar 2023

- Predstavitev
  - Kontaktni podatki
  - Študijske obveznosti
- 2 Uvod
  - Kratka zgodovina razvoja krmilnih sistemov
  - Predstavitev krmilnega sistema
  - Delitev krmilnih sistemov
  - Primeri krmilnih sistemov
    - Krmiljenje zasuka antene
    - Tekoči trak
    - Krmiljenje temperature v peči
    - Destilacija

Kontaktni podatki

• prof. dr. Primož Podržaj

• soba: 213

• telefon: 4771-213

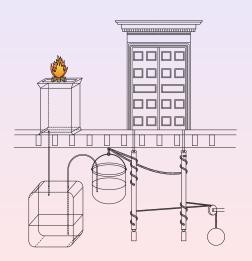
• el. pošta: primoz.podrzaj@fs.uni-lj.si

Študijske obveznosti

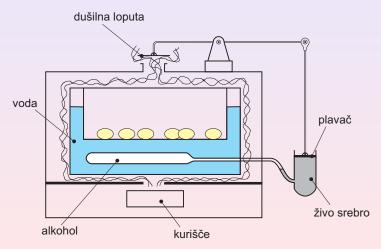
- predavanja
- vaje
- lab. vaje

Kratka zgodovina razvoja krmilnih sistemov Predstavitev krmilnega sistema Delitev krmilnih sistemov Primeri krmilnih sistemov

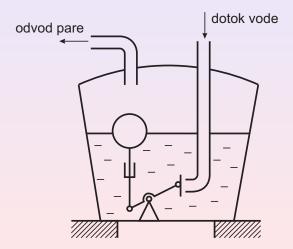
Heronova vrata (120 p. n. št.)

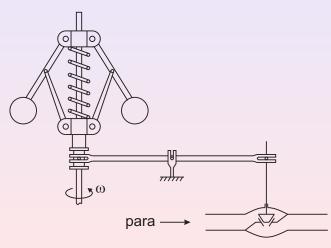
Cornelius Drebbel (1609)

Ivan Ivanovič Polzunov (1765)

James Watt (1788)

- George Biddel Airy (leta 1840)
- James Clerk Maxwell (leta 1868)
- Edward John Routh (leta 1877)
- Adolf Hurwitz (leta 1895)
- Aleksander M. Ljapunov (leta 1892)

- George Biddel Airy (leta 1840)
- James Clerk Maxwell (leta 1868)
- Edward John Routh (leta 1877)
- Adolf Hurwitz (leta 1895)
- Aleksander M. Ljapunov (leta 1892)

- George Biddel Airy (leta 1840)
- James Clerk Maxwell (leta 1868)
- Edward John Routh (leta 1877)
- Adolf Hurwitz (leta 1895)
- Aleksander M. Ljapunov (leta 1892)

- George Biddel Airy (leta 1840)
- James Clerk Maxwell (leta 1868)
- Edward John Routh (leta 1877)
- Adolf Hurwitz (leta 1895)
- Aleksander M. Ljapunov (leta 1892)

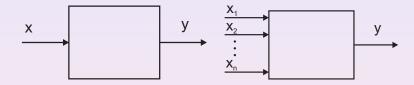
Razvoj digitalnih sistemov

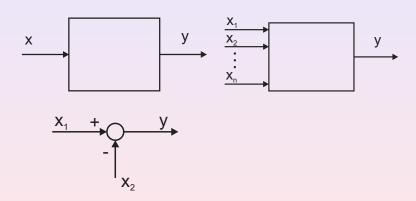
- Programirljivi računalnik (Zuse; leta 1941)
- Mikroprocesor (leta 1971)

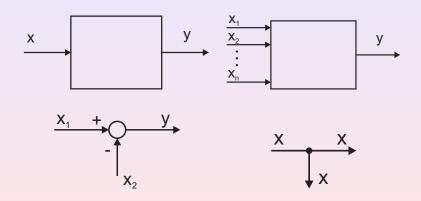
Razvoj digitalnih sistemov

- Programirljivi računalnik (Zuse; leta 1941)
- Mikroprocesor (leta 1971)

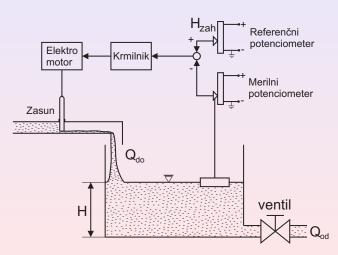

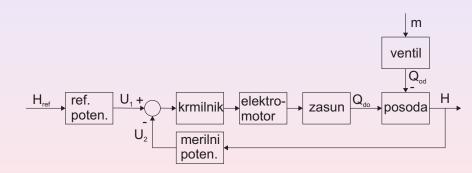

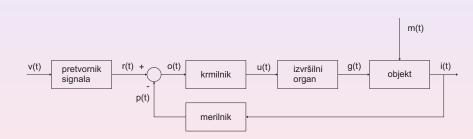
Krmiljenje gladine

Krmiljenje gladine - blokovni diagram

Splošna shema krmilnega sistema

Brezzančni - zančni krmilni sistemi

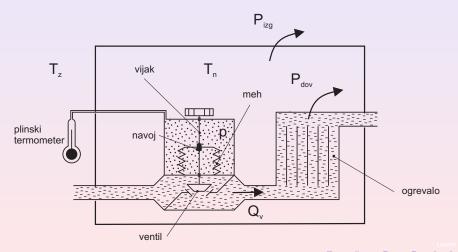
- brezzančni ali odprtozančni (brez povratne zveze)
- zančni ali zaprtozančni (s povratno zvezo)

Kratka zgodovina razvoja krmilnih sistemov Predstavitev krmilnega sistema Delitev krmilnih sistemov Primeri krmilnih sistemov

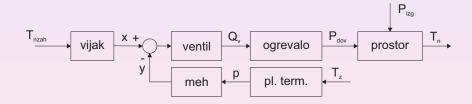
Brezzančni - zančni krmilni sistemi

- brezzančni ali odprtozančni (brez povratne zveze)
- zančni ali zaprtozančni (s povratno zvezo)

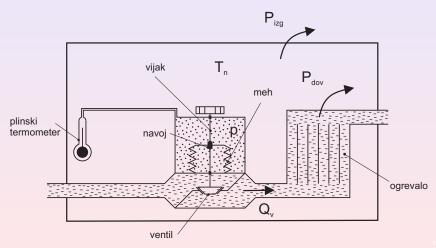
Krmiljenje temperature - brezzančni sistem

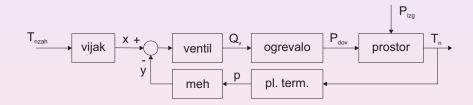
Krmiljenje temperature - brezzančni sistem (blok diagram)

Krmiljenje temperature - zančni sistem

Krmiljenje temperature - brezzančni sistem (blok diagram)

Zvezni - diskretni sistemi

- x(t)
- $x[k T_v]; k = 1, 2, ..., n$
- x[k]; k = 1, 2, ..., n

Zvezni - diskretni sistemi

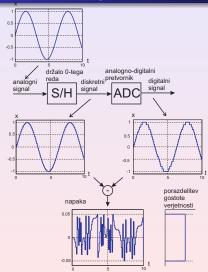
- $\bullet x(t)$
- $x[k T_v]; k = 1, 2, ..., n$

•
$$x[k]$$
; $k = 1, 2, ..., n$

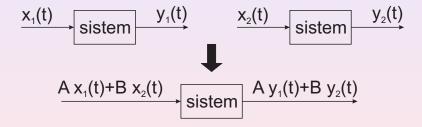
Zvezni - diskretni sistemi

- $\bullet x(t)$
- $x[k T_v]; k = 1, 2, ..., n$
- x[k]; k = 1, 2, ..., n

Diskretizacija (AD-pretvorba)

Linearni - nelinearni sistemi

Časovno spremenljivi - nespremenljivi sistemi

$$\xrightarrow{x(t)} \text{sistem} \xrightarrow{y(t)} \xrightarrow{x(t-\tau)} \text{sistem} \xrightarrow{y(t-\tau)}$$

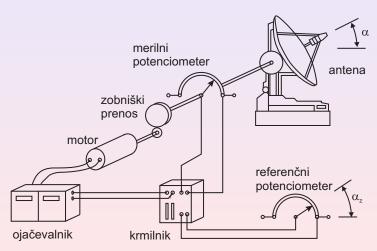
Deterministični - stohastični sistemi

- deterministični sistemi (predvidljiv in ponovljiv odziv)
- stohastični ali naključnostni sistemi

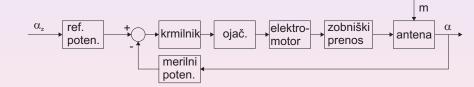
Deterministični - stohastični sistemi

- deterministični sistemi (predvidljiv in ponovljiv odziv)
- stohastični ali naključnostni sistemi

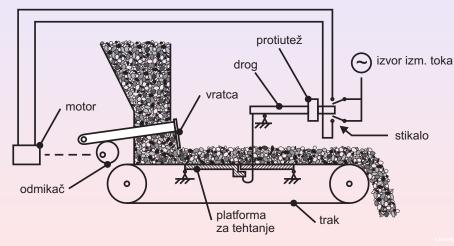
Krmiljenje kota zasuka antene

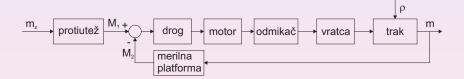
Antena - blok diagram

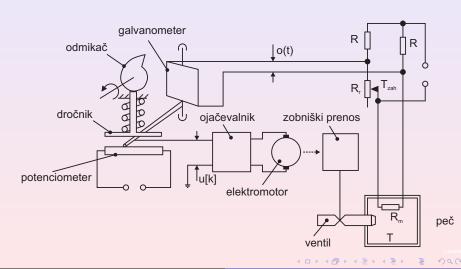
Krmiljenje mase materiala na tekočem traku

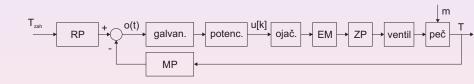
Tekoči trak - blok diagram

Krmiljenje temperature v peči - shema

Krmiljenje temperature v peči - blok diagram

Destilacija nafte

